

og Sveriges Banker og Deutsche Reichsbank har vist sig ikke just at staa til Raadighed, der skal i alt Fald ganske særlige Forhold til, for at man kan faa noget deraf; som Regel staa de ikke til Raadighed i saa overvældende Krisetider som disse. Derfor vil jeg ikke sige, at det var uforstandigt, at man i 1907 og tidligere gjorde dem til en Del af Metal fonden under de indskrænkende Vilkaar, som da fastsattes, thi naturligvis kan en Nationalbankoktroj ikke tage Sigte paa en Tilstand, hvorunder den halve Verden staa i Brand, den maa sigte paa at hjælpe ud over Kriser af en noget mere begrænset og noget mindre voldsom Beskaffenhed end den nuværende. Under saadanne Kriser af mindre voldsom og mere forbigaaende Art er det klart, at man altid vil kunne gøre Regning paa disse Anfordringsmidler. Vigtigheden af at have en forholdsvis betydelig Guldreserve er særlig iøjnefaldende i et Land som Danmark, hvor Guldet omtrent er forsvundet fra Cirkulationen og Landets Guldbeholdning praktisk set er ensbetydende med Nationalbankens, og tager man det i Betragtning, vil det ogsaa vise sig, at vor Guldbeholdning er forholdsvis ringe. Saa meget mere Grund er der da til at værne om den. Det er jo tydeligt nok, at i Lande, hvor Guldet kurserer i høj Grad mellem Befolkningen, som Tilfældet er i Frankrig, Tyskland og England, vil Landets Guldbeholdning være væsentligt større end den, der ligger i vedkommende Centralbank, og man vil ogsaa kunne trække til sig af denne Guldbeholdning, saaledes som Deutsche Reichsbank har gjort netop i de sidste Uger. I det lange Løb vil der, som vor Betalingsbalance normalt ligger, ikke være andet virksomt Middel til at værne vor Guldbeholdning end strenge Funderingsbestemmelser, naturligvis i Forbindelse med en forstandig Diskontopolitik. Men selv i de finansielt stærkeste Lande har man gennem lange Tider ved alle mulige Midler søgt at styrke Guldbeholdningen og har faktisk ogsaa bragt den op til en Højde, som er langt over, hvad Funderingsreglerne kræver. Det er bekendt, at Bank of England i lange Tider har haft et Metalforraad, som overordentlig meget oversteg det, der efter Funderingsreglerne var nødvendigt, ja, endogsaa sædvanligt oversteg den samlede Seddelcirkulation — for at tage et Eksempel var den 1. Juni i Aar Metal dækningen over 134 pCt. af Seddelcirkulationen — og i Banque de France, der kun har Seddeludstedelsesmaksimum, men

ikke bestemt foreskrevne Regler for Seddel dækningen, har man i Erkendelse af den overordentlige Betydning, det har at styrke Guldreserven, forøget Guld mængden saa meget, at der den 2. Juli i Aar var en Dækning paa godt 77 pCt.; i Reichsbank med dens Trediedelsdækning var der paa samme Tidspunkt en Dækning paa næsten 68 pCt. Dette vil sige, at man i disse Lande har en meget betydelig Seddelreserve, det vil sige en stor Del af Seddeludstedelsesretten, som ikke er benyttet, og som man kan have at falde tilbage paa i vanskelige Tider. I disse Lande kommer det ogsaa stærkt i Betragtning, at der er betydelige Beløb anbragt i Banken som Deposita, paa Anfordring, saa Banken selvfølgelig maa have sikre og likvide Midler til under vanskelige Forhold at kunne møde et Krav om Udtrækning. Det er ogsaa noget, man i høj Grad har for Øje gennem disse Bankers Administration: at skaffe passende Dækning ikke blot for Seddeludstedelsen, men ogsaa for de betydelige Deposita. Det har da ogsaa vist sig i Tyskland, hvis økonomiske Vanskeligheder ved Krigen er meget store, at man har ført en saa forudseende Guldpolitik, at man endnu ingenlunde er nede paa en afskrækkende lav Procent med Hensyn til Metal dækning, endskønt man i Aar har maattet forøge Seddel mængden overordentligt meget. Man kan tage Eksempler, fra hvilken Dato man vil, jeg tager den 30. Juni: Seddeludstedelsen var da 2,407 Millioner Mark, og den 15. November, ved den sidste Opgørelse, jeg har set, var den 4,060 Millioner Mark. Det er altsaa en overordentlig stærk Forøgelse af den kurserende Seddel mængde; men Guldbeholdningen udgjorde dog sidstnævnte Dato med den uhyre forøgede Seddeludstedelse endnu godt 47 pCt. — den var i Fjor paa samme Tid 63 pCt. Det vil altsaa ses, at man i disse Banker i høj Grad har haft noget at falde tilbage paa.

Vor Nationalbank har siden 1908 som Regel maattet holde sin Seddelcirkulation ret nær ved den Grænse, Oktrojen tillader. Det viser, hvor vanskeligt det er, og hvor forsigtigt der skal gaas frem for virkelig at sikre en nogenlunde betydelig Guldbeholdning her i Landet. Det ligger i vor Handelsbalance, vore Betalingsforhold, vor betydelige løse Gæld til Udlandet o. s. v. Seddelomløbet har altsaa som Regel holdt sig nær op ad Oktrojens Grænse: det dobbelte af Metal fonden, og Metal fonden kunde vel at mærke for to Femtedeles Vedkommende bestaa af Tilgodehavender